Խմբագրության գները
Տարեկան 8 մէճիտիէ
6 ամսեայ 4 »
3 ամսեայ 2 »

Թաղաքացիներուն բաժանումը
Տարեկան 10 մէճիտիէ
6 ամսեայ 5 »
3 ամսեայ 2½ »

Լրագրին նիւսխէմիզ սահմանը թանկ է։

Ազատամարտ

Միութեան Երաշխիք

١٢٩٤ Մայիս 6
Ճումադա իր Լ.
1878 Մայիս 6

١٢٩٠ Ճէնէ Ազիլ Էվվէլ ١٧
Ալեքսանդրիա Մայիս 18

№ 3748

Իսպանիան պիտի ուղարկեր սահմանը 1 մինչև ալ գիա 3, մինչև ալ գիա 2, մեհնաթ ալ սայիր Զաէ գալար իշին, զ. Իսան սրբասրնա գանուլմաեան իսան սահմանը 5 զ։

Մէքթուպ մը սայիրէ, Գալաթատա բէնճէնիէ, քանդրընատա գտնուող Դարապետ Ց. Գանոսեան խմբագրէ իրեսոյ խրիմէճէք տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտրա, 17 մայիս

Թայմս դաղէթասը Սէնթ-Բէթրսպուրկէն ալարագ չու աթխոէքի թէլէկրաֆը նէյր իթմիշ տիր.

«Ալբնան հավատիսլէր սուլհա միւսայիա իսէ տէ, գոնթ Շուվալօֆ Լոնտրաեա ավտէթ իթմէզդէն էվվէլ սոդրու պիր խասպէր ալընմաեաճագ տրը. գոնթը միւշարիւլէյհ մայիս 29-տէ Լոնտրաստա պէքլէնմէքտէ տիր։»

Սէն-Բէթրսպուրկ, 17 մայիս

Գոնթ Շուվալօֆ, Էվրոպաեա, իսթէնիլէն միւսաատէլէրին էքսէրիսինի իթմէք, Ռուսիանընդ մէնֆիհնատէն պուլունդուդունա Ռուսիա իմբէրաթորունու իգնաեէ մուֆաֆիգ օլմուշ տուր կիսի կէօրիւնիւեոր։

Նի-Եորգ, 17 մայիս

Ռուսիալըլար, Միւճթէմէյի Ամէրիգատան պիր չոգ վաքոր սաթընդ ալտըլար։

Իսկէնտէրիէ, 17 մայիս

Տիւն Սիւէյշէ 9 պէն Հինա ասքէրի կէլիպ, պու կիւն տէ գանալտան կէչտիլէր։

Սէն-Բէթրսպուրկ, 17 մայիս

Ամանս Բիւս դաղէթասը պիր պէնա նէյր իսիպ պունտա Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսանընդ թէտարիքեաթը հարպէսինատէն պահո էյլեմէյի սըրատա չէյտէ սէյտիմշ տիր. «մուհարէպէ թէտարիքեաթը իշին սարֆ օլունան ագճէ ինանիրէթ ու մէտէնիրէթ ուզրունա սարֆ օլունտա տահա էյի օլուր. Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա գովմէյի հաեաթիէրինի Փիրէն խսպաթ իթտիլեր. պու իքի միլլէթլեր եէկտիկէրինէ զալէպէ իթմէքտէն սէնէլերճէ մուհարէպէ խալսիսիլիրլեր։ Խանի պիրտիրէրինի պայիքլէթմէքտէն իսէ, պիրսիրէրինէ մուավէնէթ իթտէլեր տահա էյի օրմա՞զ մը։»

ԱԺԱՆՆՍ ՊՕՐՏԷԱՆՈ

Վիէննա, 17 մայիս

Ռուսօնընդ իթմէքտէ օլտուգու ռիվայէթ պունան միւսաատէլէր իզէրինէ էվրոպա պօրսալարընտա չիմտիէն ֆօնտօ-ր եիքսէլիեոր. մէգքիր միւսաատէլէր, շարգ իշլերի հագգընտա Ինկիլթէրրանընդ պէեան էյէտիյի մէթալիպէ եագլաշըեոր իմիշ։

Բէյթատտա մէճլիսի մէպուսանտա հիւքիմէթ թարաֆընտան թալաբ օլունան 60 միլեոն ֆիորինլիք գրէտիթօ էքսէրիեէթի տրա իլէ զապտ օլունտու։

Մէճլիսի մէպուսանտա միւսիւ Անորաի թարաֆընտան մուհիմմ պէեանաթլար վուգու պուլաճաղընա մունթազը օլունուեոր։

Բարիս, 17 մայիս

Գոնկրէնին իմթիհանի միւհիմմէմէլ ատտ պուլունտուղունտան, պօրսա հալէա գավի տիր։

Լոնտրա, 17 մայիս

Ամանիա վէլիի ատտը, չօճուգլարը իլէ պէրաբէր չէհրիմիզէ վիրուա էյլէմի։

Սէն-Բէթրսպուրկ, 17 մայիս

Նիմ բէսամի դաղէթալար, մէյտանտա օլան միւշքիլաթը սուլհէն թէսվիեէսինի թավսիէէ իտիեորլար։

ԻԼԱՆ

Պէյօղլունտա թաղսիմատ զամիսոն պաղչէսինէն իթթիսալինտէ պուլունան պէօյիւք Պէյլա Վխթա գապինոսու Լոնդրէնտէքի պաղչէսի իլէ պէրաբէր ռահթըզ օլուպ, թարիպիսի չարչուիքէպիրաէ Գոմերլար սոդաղընտա Ն. 5 մաղազասէ տաքին տարբաֆ Հարօնաշիէ միւրաճաաթ իթմէսի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ԵՎ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱՋԸՐԷ

Թէհսսիֆէ սէյլէրիպ քի, հալը հազիր հէնուզ չիւրհէլի, վէ զարարսըզ պիր մէրքէզտէ տիր։ Ինկիլթէրրա վէ Սէն Բէթրսպուրկտան, վէ Էրզրանընդ սայիր բայիթախթլարընտան կէլէն սոն թէլէկրաֆլարա պագարաղ, մէգքիր բայիթախթլարտա էֆքեարը ամմէ ուլէհնը պագտընա իւմիտ իթմէէ պաշլամըշ տըր։ Բիվաեէթ օլունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա վիքէյասը պէյնինտէ իթխտալքեարի նասիհաթլար զալէպէ իթմէշ, վէ հաթթա ալընան պիր թէլէկրաֆը մէվսուզէն խասպէր վիրտիկինէ նէդարէն, գոնթ Շուվալօֆ, Գրաֆիշաեը, բարլամէն օեու, Ինկիլիզ միլէթինի, Էրզրում գապինէթօլարընը, վէ էֆքեարը ումումիէյի խոշնուտ իսէճէք պիր բլանը հաֆիլ օլտուգու հալտէ, սալը կիւնիւ Լոնտրատա պէքլէնիեոր իմիշ։ Ալահ վիրէ տէ էյլի օլսա։ Հալ պու քի պիզ Ավսթրիատա գիեատէ չիւպհէ միշահէտէ իթմէքտէյիզ. նասըլ որ Ավստրիա վիլայէտընդն Ֆիրիրիա վէ Մոնտար միլէթ մէճլիսլէրինէ վուգու պուլան պէեանաթընտան իլէրուսինի ըէք օ զատար էյի կէօրմէսիքլէրի անլաշըլմագտա տըր։ Իսթանպօլա տահա եագընդն օլան մահէլլէրտէ վուգու պուլան սոն վագալարատան պաղըլարը, նազարը սիգգաթը ճէլալ վէ տավէթ իսէճէք հալ ու մէրքէպտէ տիրլէր։

Պու տէֆա Տէրիսաատէթ վիրուտ իտէն Ռուսիա սէֆիրի ճէսիսինին տիրօմաթճա իլք թէչէպտիլէորինտէն պիրի տէ, Ինկիլիզ սոնանմասընընդն Մարմարա տէնիզինտէն չէքիլմէսի իւզէրինէ իսրար իթմէսի իչին Պաալը Սալ իւզէրինէ թաղեիգաթ իճրա իթմէքտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։ Պու սըրատա, Ա.յ-Սթէֆանօսատա, վէ ճիվարընտա պուլունան Ռուսիա ասքէրի, իսթանպօլա պիր գաչ միլ տահա եագընդն վարմըշ վէ պինլերճէ Ռուսիա ասքէրի Սիլիվրիատէն Քալիքրաթի իւզէրինէ, վէ Քալիքրաթիտէն Քիւշիւք չէքմէճ իւզէրինէ եիւրիւմէքտէ պուլունմուշլար տըր։ Իսթանպօլ ճիվարլարընտա պուլունան Ռուս օրտուսու չիմտի տէյլի քէօյլերտէ, իլլա շատըրլար ալթընտա խքեան իթմէքտէ տիր։ Սահիհ տիր քի Ռուսլարըն օրտու մէրքէզինտէ ասքէրին իշ պու հարէքէթի խասալը վուգուի էօնիւնիւ ալմագ իչին տիր տէեորլար։ Ռուսլարընդ միւ էնտիա գանալընդ աշքերեորլար։ Մէգքիր գանալընդ պիր ան էվվէլ պէթմէսինէ լիզգամ կէօրիւնմէկինտէն, ամէլիեաթը մէգքիրէյտէ Ռուս նէֆէրատը ասքէրինէ մուավէնէթ իչին, Իսթանպօլատան պիր չոգ ամէլէ ճէլալ օլունմուշ տուր։

Բրէնս Լոպանօֆուն, Ինկիլիզ սոնանմասընընդն Մարմարա տէնիզինտէն չըգմասը իչին իթմէսի զայրէթի չիմտիքի հալ սէմէրէսիզ գալմըշ տըր։ Ինդիթմալ տըր քի հավալարընը սըճագլըղը, վէ սայիր սէպպէրլէ Ինկիլիզ սոնանմասը ապ վագրթատան իզմիտ քէօրֆէզինտէն չէքիլմէյ Թուլպատա վէ եա Ատալար Լոնդրէնէ կէլսին։ Սիմտիրա նամ նագլիեէ վաքոր, Ինկիլիզ սոնանմասընա քիւլլեեթլի մատէն քէօմիւրիւ, մէքիւլաթ, վէ թօրէսս թէչիմ էյլէտիքտէն սոնրա հարէքէթ իթմիշ, վէ Լոուսվ նամ վաքոր տահի միւհիմմաթ եիքիւլ օլտուգու հալտէ պու կիւն եարընն կէչիրտօ-լուտան վիրատինէ միւնթազըր օլունուեոր։ Լոնտրատան կէլէն, կէչէն հաֆթա սոնանմատա իլթիհազ իթմիշ օլան Էնվէնսիպլը նամ զըրհը Ս. սոզ քէօրֆէզինէ իզամ օլունմուշ տուր։ Բիվաեէթէ կէօրէ, չիմտիրիք Բօր-Սաիտտէ ամիրալ լորտ Ճոն Հէյ դինին զիյրի գօմանտասընտա պուլունան Ինկիլիզ ֆիլոսու Մըսըր սուլարընտա էմրէ պէքլէեէկ, Հինտ ասքէրի կէլիր կէլմէզ Պէչիգատա միթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլեեճէք տիր։

Մուհարէպէնին էնտիւ պլընամասը թագտիրտէ Սըրպ վէ Գորատաղլարընտա մուհարէպէնէ կիրիշմէյէրի միւհթէմէլ պուլունտուղունտան, Պաալը Ալի, թէտասիրի իհթիեաթիեէտէն օրմագ իչղրէ, Միթրովիչա վէ ճիվար մէֆգըլարընա իսթիհքամ վիրմէքտէ տիր. մահալը մէգքիրէտէ պուլունան ասքէրի չահանէտէ Հաֆրդ բաշա գօմանտան նասը ու թայեին օլունմուշ տուր։ Մէվգըյի սայիրէտէ, վէ հաթթա նէֆսի բայիթախթտա Պաալը սէրասքէրի թարաֆընտան պիր թագրիր թէտասիրի իհթիեաթիեէ իթթիլսաղ զըրնմըշ տըր։

(Լ. Հէրբլա)

ՌՈՒՍ ՕՐՏՈՒՍՈՒ

Բէնչէնպիհ կիւնքի նիսսէմիզդէ գիքր իթտիրիմիզ հարէքէթի ասքէրիեէ քեսմիլէն թաստիգ օլունմուշ տուր. չու գատար քի, հարէքէթի մէգքիրէ տօղրուտան տօղրու Իսթանպօլ իւզէրինէ վուգու պուլմաերդ, իրա ասքէրիճէ պաղը իհթիմալէրտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։ Պու իսէ մէսէլա Զաթալճա իւզէրինէ կէրիեէ պիր հարէքէթ իսա իթմէյիզ, օրտուունտն հարէքէթինէ իպգիտաար իթմէկդէն էվվէլ իհրա օլունան մանավրալարատան իպարէթ տիր։

Խոստա ալայլարընդն էքսէրիսի, Բրէսլաթէնքի ալտաը տախի տախիլ օլտուգու հալտէ, Ա.յ-Սթէֆանօսատան ուզագլաշմըշլար տըր, ֆագաթ պուռնարընն չու հարէքէթի, Իսթանպօլատան ուզագլանմագ իչին տէյլի։ Իլլա տահա եիքօնէ, վէ պինանէն ալէյհ տահա գիեատէ պըհհէթ միւսայիտ մէվզըլարը իսթիտա իթմէք իչին տիր։

Շեմտոի Ա.յ-Սթէֆանօս, պաղըճա խատթալարընդ վէ եօրկուն ատամլէրին սէֆինէլէրէ իրքեատալարընա մախսուս պիր նոգթա օլաճաղ, պու խասթալար իլէ եօրկուն ատամլէր միւճքիւն օլտուգու գատար սիւրաթլէ Օռէսատա կէօնատէրիլմէքտէ տիրլեր։ Վէ ալայլարատա գալան պոչ եէրլէր, ֆէվգէլատէ պիր կէրիեէթլէ իքմալ օլունմագտա տըր։ Եէնի կէլէն ատաքիրին զաեէթ կէնճ օլտուգարը կէօրիլմէեոր։

Խասսա ասքէրինին տէօրթ պաթարիա եանի 32 գըթա թօրս, Ա.յ-Սթէֆանօսուն եօղարը թարաֆընտան 7 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ, վ. Խոստան հէման տիպէլէկինտէ, վէ եախսու չէյլէ սէյլէեէմ, Օսմանլըլարընն պիրինճի խաթլարընընդն իքի քիլօմէթրօ մէսաֆէսինտէ վագը Գուրա չիֆթլիկինէ վագ օլունմուշ տուր։

Եէկիրմի պէշ պին նէֆէր ասքէր Զաթալճատան վէ եա տահա էօթէտէն կէլէրէք, իւչ կիւնէտէ պէրի տիր, չէհրիմիզ էթրաֆընտա պուլունան պուլունմագտա տըրլար։

Բուս օրտուսընուն քէնտի խարէսի ալթընտա տագլարը քիւլլեեթլի տէմիր եօլ էտվաթը, չու էնտատէ պու նագլիեաթա գուլլանըլմագտա տըր։ Վէ հէր պիրի ալթմէշ արաբաեա գատար պուլուգ օրտուգու հալտէ, պիր թագըմ գաթարլար թէչքիլ օլունարագ, պունլար իրընճախընճ ասքէր իլէ տօղրագտա պուլունմուշ տուր։

Գարիզրաթխէ օրտու գուրմուշ օլան պիր սիւրի տաեը, չարչընպէհ կիւնիւ խաթանպօլա եագլաշմագ իւզրէ հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Ա.յ-Սթէֆանօսատա պուլունուպ, գաթէն պիր վագըթատան պէրի տիր օրտատան գալարընմագտա օլան մէքթուբ մէքթուբ եըգընլարը, մէվգրի ճէսիսէտէ օրտու գարմուշ օլան միւխթէլիֆ ֆիրգալարա թագսիմ իսթիլմիշ տիր։

Նասըլքի զէնճէնպիհ կիւնքի նիսսէմիզդէ սէյլէմիշիզ տիր, Իսթանպօլատա պուլունան Ռուսիա զապիթլէրի, մէնսուպ օլտուգարը ֆիրգալարա ճէլալ օլունմագտա տըր։

Նու սոն վագըթլարատա Ռուս զապիթլէրի, էվվէլճէ բուխարտի թահսիլ իմմէքտէն Իսթանպօլա կէլմէքտէ իսթիլեր, ֆագաթ պուռնարընն էքսիլմէսի իչին տէյլի։ Իլլա տահա եիքօնէ, վէ պինանէն ալէյհ տահա գիեատէ պըհհէթ միւսայիտ մէվզըլարը իսթիտա իթմէք իչին տիր։

Ա.յ-Սթէֆանօսատա պուլունուպ, գաթէն պիր վագըթատան պէրի տիր օրտատան գալարընմագտա օլան մէքթուբ եըգընլարը, մէվգրի ճէսիսէտէ օրտու գարմուշ օլան միւխթէլիֆ ֆիրգալարա թագսիմ իսթիլմիշ տիր։

Նասըլքի զէնճէնպիհ կիւնքի նիսսէմիզդէ սէյլէմիշիզ տիր, Իսթանպօլատա պուլունան Ռուսիա զապիթլէրի, մէնսուպ օլտուգարը ֆիրգալարա ճէլալ օլունմագտա տըր։

Նու սոն վագըթլարատա Ռուս զապիթլէրի, էվվէլճէ բուխարտի թահսիլ իմմէքտէն Իսթանպօլա կէլմէքտէ իսթիլեր, ֆագաթ պուռնարընն էքսիլմէսի իչին տէյլի։ Իլլա տահա եիքօնէ, վէ պինանէն ալէյհ տահա գիեատէ պըհհէթ միւսայիտ մէվզըլարը իսթիտա իթմէք իչին տիր։

Խոստա ալայլարընդն էքսէրիսի, Բրէսլաթէնքի ալտաը տախի տախիլ օլտուգու հալտէ, Ա.յ-Սթէֆանօսատան ուզագլաշմըշլար տըր, ֆագաթ պուռնարընն չու հարէքէթի, Իսթանպօլատան ուզագլանմագ

ԱՑ–ՍԹԷՖԱՆՈՍ ՄՈՒԱՀԷՏԻՆԻ

Պու կիւնքի կիւն պիր սուրէթլէ Ֆրանսա հիւքիւմէթիին կէֆեարընը իգհար իտէն, վէ միւսիւ Կամպէթթանն ալէաթը օյան Լէբիւպլիք Ֆրանսէզ զալէթասը, մայիս 7 թարիխլի Նիւսխէսինակ Շարգ մէտէլսինին միւշքիլաթը հաղըրէսի իւզէրինէ տիգգաթա շաեան պիր պէնտ տէրմ իյլէմիշ օլուզուշնան, պէնտը մէգքիւրուն պագը ճիւմլէլերինի պէր վէճհի վէյր պէեան իտէրիզ։

«Ինկիլթէրրա վիւքէլասընընն կէշէնակ վուգու պուլան պէեանաթընան աշքեար սուրէթտէ անպաշլըսընը իւզրէ, Ինկիլթէրրա գապինէթսու, ինթիլտամ իյլէտիյի վէ մարքէ տը Սալիսպուրինին թահրիրաթը ումումիէթսինտէ կիւպէճէ թայեին օլունմուշ օյան բօլիթիգա մէսլէքինտէն շաշմանաեա գալմիէն գարար վիրմիշ տիր։ Այ Սթէֆանոս մուահէտէսինին թէքմիլի, էվրօբանընրէյ ու էֆքեարընա հէվալէ օլունմալը տընը. չիւնքի, մէվճուտ օյան 1875 վէ 1871 ահանամէլերինի թատիլ, իսլահ, վէ ֆէսախէ անճագ էվրօբանընն հաղգը վար տընը. վէ մէգքիր ահանամէլը իմգա իտէն պիլ ճիւմլէ տէվլէթլերինրէյ իւզ ֆէսախ իտիմէրիմէ, մէրի իւլ իճրա պուլունանճագտա տընը։ Ինկիլթէրրա տա գօնկրէէ տախիլ օլմագ իչին պունու չարթ կէօսթէրմէքտէ տիր։ Պիր մուահէտէնին թատիլ իչին, իմգա սահիպլէրինին ըէյիին ալմագ աշքեար պիր գայիտէ օլուզ, պու գայիտէ նասլ քի հիւքիւմէթ իշլէրինտէ, էյլէ տէ ահատտը նաստան պուլունանլարընն եէքտիկլերի իւզէ օյան մինասէպաթլարընտա մէրի իւլ իճրա պուլունմագտա տընը։ Բուսիա հէր նէ գատար զալիպ իսէ տէ, տէյիլ եալընըզ քէնտի վէ տէվլէթի Աւրեէ պէյնինտէ, իլա էվրօբա տիէզի մուազամասը պէյնինտէ օյան ահանամէլերի քէնարլիկինտէն ֆէսախ ու իսլամլէ գալգըշարընտա, հուզուզու պէյն էլ տիւէլի թազունուշ, վէ էվրօբա միվագէնէսինի թէհտիտ իմգա օյաճագ տընը։ Բուսիա խարիճլեէ նէկարէթի գաւէմինին, էվրօբաեա պիլարիմէգ իսթէտիկի չէյլերի նէշրը ու իլանա մէմուր, օյան զաքէթարտ, մէսէլա ֆաուրնալ աբ Ս. Բէթրապուրգ վէ Նէօր զաքէթարտը, Ինկիլթէրրա տօնանմասընընն Մարմարա տէնիզինէ կիրմէսի, Բուսարընը, պահրը մէգքիւրուն սէվահիլինէ գատար կէլմէլերինին թատիլի նէթիճէսի տիր։ Պու չէյ մէսէլէնին պիր թարաֆը, վէ հէմ տէ էհէմմիեէթսիզ թարաֆը տընը։ Պու կիւնքի կիւն էն մուհիմ չէյ, Այ–Սթէֆանոս մուահէտէսինին թէքմիլինին զօնկրէէ թաղտիսինի իտատա իմգանլիկ Ինկիլթէրրանընն գարարը գաթի վիրմիշ օլմասը տընը։ Ֆիկհագիզ մէսէլէ չու եա պու աղ չօղ զարարսըզ պէնտ, աղ չօղ խայբրընը պիր գարար, քէնդա տէվլէթի Ակիեէի Բումէլիատէ սիւսպիթիեն գալընընը։ Անատոլուեա նագլ իմգանլիկ մէսէլէսի իւզէրինէ տէյիլ տիր։ Թիւրքլերի Անատոլուեա նագլ իմգանլիկ հէր նէ գատար թէհլիքէլի պիր թէտբիր իսկ տէ, օ հալտէ Զանագ գալա, վէ Թունա պուղազարընընն ակրաէսիեէթի լէյն պիր թաղըմ թէէմինաթ ալուգ իմգանլի իգթիֆա օլունապիր իսկ։ Զանը հաղրէթի Բաթիչահի, եալընըզ Անատոլուեա հիւքմ իյլէտիկի պիր թէտբիրտէն տուրաեը թայեիպ իյլէմէք ըէվա՞ մը տընը։ Ինկիլիզ

տար իսկ լուրեր հարէքէթի արդ վուգու պուրսու։ պու հարէքէթի արդ կիթ տիքճէ չիտուէթ քէսպ իթմէքտէ իսի։ պիղլերի էն զիեատէ տիւշարը տէհշէթ գրլանը կիճէ եարըսընտան սոնրա սատթ իքի բատտէլէրինտէ եէր ալթընտան հիսա խյէտիկիմիզ չիտուէթի հարէքէթի արդ պուլունմուշ տուր։ Էհալինին տիւշար օլտուգու գօրգու վէ տէհշէթի թարիք իթմէք մուհալ գապիլինտէն տիր։ հէր քէս խանէսինտէն տիշարը չըգըսդ ներէեէ իլթիճա իտէճէկինի շաշըրմըշ իսի։ Պազը ֆամիլեարտշաարը գուրտուլար, վէ պազըլար տա չէհիրի թէլք իսիեօրլար։ Խպու մէքթուպու եազտըզըմ սըրատա, հարէքէթի արդ վուգու պուրմագտա իսէ տէ, էվվէլքիէր գատար չիտուէթլի տէյիլ տիր։ Պուրաեա ճիվար օլան մահէլէրտէ հարէքէթի արդտան քիչլի խասարաթ գուհուրա կէլմիշ օլտուգու չէհրիմիզտէ ռիվաեէթ օլունուեօր իսէ տէ, Զէրքէսլէրտէն սօեուլուրլար գօրգուսու իլէ քիմսէնէ սահիհ մալիմաթ ալմագ իչին չէհիրտէն տիշարը չըգմաեա ճէտարէթ իտէմէեօր։

—

Եվվէլիսի կիւն Գալաթատա գարա հիմմաեա թութուլմուշ օլան 8—10 եաշընտա պիր չօճուգ խանէսինտէ եալընըզ պուլունտուղու վագթ քէնտիսինի բէնէրէտէն սօգաղա աթըլ անիտէ թէլիմի բուհ իթմիշ տիր։

—

Քէօսթէնճէտէն ալընան խապէրլէրէ նազարէն, բիեատէ վէ սիւարի օլարագ երկիրմի սէքիզ թապուր Ռուսիա ասքէրի Վարնաեա կիթմէք իւզրէ, Պուղազ բէօեիւնտէն Հաճի–ողլու–բազարճըղընա հարէքէթ իյէմիշ տիր։

Պու մըգտարա պիր աղ տահա բիատէ իլավէսիյէ, հէման Վարնաեա իսմընա Ռէթրէսպուրկտան էմր կէլմիշ իմիշ։ Օթուզ թապուր տախի Շումնուտա Ռուս օրտուսունա իլավէ օլունարագ, գօրանտանը թարաֆընտան, էվվել էմիրտ Շումնու վէ Վարնա գալէալարընըն թախլիեսի թէքլիֆ օլունաճաղը, վէ պու թէքլիֆ գապուլ օլունմատըղը հալտէ, հէր եէրտէն հիւճում իտիպ, մէկքիր գալէալարը իսթիա իտէմէլէրի սէյլէնիեօր։

—

Կէշէն կիւն խանէսինտէ Մուսթաֆա էֆէնտիյի, Գայսէրիեէլի սըլամը Լօմէր նամ շախսըն գաթլ վէ ֆիրար իթմէսի իւզէրինէ, տէրհալ զասլըթաճա թէտզըզատ վէ թահարրիեաթ իճրա օլունարագ, վէ գաթիլի մէրգում, իւկէրինտէ պուլունան մագթուլուն գանընը թէմիզլէմէէ մէյտան պուլամագսըզըն թութուլարագ, թահրը իսթինթագա ալընմը, վէ քէնտիսի սէյլէթտիրիլտիքտէ, էֆէնտիյի միամալէյհի, 250 զուրուշ ալաճաղընտան տօյտաեը խանէսինէ կիտիպ, պէյնէրինտէ զուհուր իտէն միւնազաա էսնասընտա, էթմէք պըչաղը իւէ պօզալատըզընը իսթիտա գապրթատա, վէ սօնրա մահքէմէյի ճէզտիեէ հուզուրունտա իգրար վէ իթիրաֆ իյէմիշ օրմասընա մէպնի, հագզընտա լազըմ կէլէն միճաղաթը զանունիեէ թահտիտ օլունմագ իւզրէ, Էվրազը մահքէմէյի ճինաեէթէ վիրիմիշ տիր։

ՎԱՐՆԱՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

(Պու մէքթուպ տախի Պասիրէթտէ օգունմուշտուր։)

Թունատա պիր վագթ Պուլղարլարըն մաղլումիյէթ վէ մալտուրիյէթլէրինտէն ֆէրեատլը վէ շիքեայէթլէր օլունուր, վէ միւպալաղալը շիքեայէթ էվրագըյա էվրօպանըն գուլագլարը վէ ղազէթալարընըն սիւթունլարը տօլտուրուլուր իտի։ Պիտայէթի միւթարէքէտէն պաշլաեը, հէր կիւն պիր պիրինի սէպգաթ իտէն Պուլղարլարըն էտէպսիզլիք վէ արսըզլըգ իլէ, էհալիի իղամիյէյէ, վէ կէրէք Ռում, Էրմէնի, վէ Եէհուտի միլլէթլէրինէ իթիքլէրի էզա վէ ճէֆա, վէ ճէվրու իշքէնճէնին հատտ ու հիսապը եօգտուր (1)։

Պու մագալէ էտէպսիզլէր, հարէքէթլէրինտէն մէն իտիմէտիքտէ պաշգա, եիւզ վէ մէէմուրիյէթ տաբի վիրիլիպ պիր գաթ տահա թէշվիգ վէ թէշճի իտիմէքտէտիրլէր։

Պուլղար էտէպսիզլէրի, օնար, վէ եիկիրմիշէր, վէ օթուզար նէֆէր, պիրլէշիպ պէօյիւք պէօյիւք վէ թաղրթագըմ, ճանավօրար կիպի քէօյլէրէ եաերլըպ, էհալիյի իսլամիյյէնին հայվանաթլարընը վէ մալլերինի, կէօզ կէօրէ զասպ ու եաղմա իտիեօրլար։ Պազըլար, Ռուսիա գօմանտանլարընա միւրաճաաթ վէ չիքեայէթ իտէրլէր իսէտ, պիր սէմէրէսինի կէօրէմէտիքլէրինտէն, նալան ու կիրեան ավտէթ իտիեօրլար։

Պու խային Պուլղարլար, պու գալիմ Պուլղարլար, հագգլարընտա մուավէնէթ իտէնլէրէ մուհինի մէտէնիյէթ թապիր օլունսա սէղտ տրը։ Կէպէճէ նամ մէվգըտա, պիր Ինկիլիզլիյի, Ռուսիա ասքէրլերի տէօեէ տէօեէ, բասրբմա կիպի եէրլէրէ սէրիպ, սէքիզ եիւզ լիրասընը ալաբգլարը, վէ գօնսօյսու թարաֆընտան, գօմանտանլարընա չիքեայէթ օլունմուշ իսէ տէ, գաթան քէմմի իթիպար օլունմատըղը, երինէ գօնսօյսու լիսանընտան իշիտիլմիշ տիր։

Իքի հաֆթա մուգատտէմ, պիր իսլամ, էսկիտէն բէք չօգ էյիլիք էթտիկի պիր Պուլղար խանէսինէ միւսաֆիր օլուպ, կիճէ խանէ սահիպի օլան խային Պուլղարլար, պիչարէ Իսլամը պաղաեըպ, սաճ ռեազընը աթէյտէ գըզտըրըպ, պաշընա կէտիրիքլէրի, բէք մէվմուգ օլարագ, խապէր ալընմըշ տրը։

Պուլղարլարըն պէօյլէ խիեանէթլէրի լաիուատ վէ լաիուհզա օլմաղլա, պիթիւն միլլէթլէր նէֆրէթլէ, պու խայինլէր շիմտիտէն պէօյլէ էտէպսիզլիք իթտիքլէրի հալտէ, օնրա տահա նէլէ՛ր եաբաճագլար տէեու, պաղըլարը թէրքի վաթանէ գարսը միրմիշլէր տիր, վէ Սիլիսթրէ վէ Թօթրօգան վէ Վարնա էհալիսիտ, էզ ղոյրի Պուլղար, ճիւմլէսի պիլ իթթիֆագ, Էվրօրա տէվլէթլէրինէն խարիճիեէ նաղըրլարընա ուզուն ուզուն չիքեայէթնամէլեր կէօնտէրմիշլէր տիր։

Պուլղարլարըն պէօյլէ էտէպսիզլիքլէրինէ, վէ Ռուսիալըլարըն տա պու էտէպսիզլէրի մէնն իթմէտիքլէրինէ պաղըլըբ իսէ, պու հալլէրին մախտուս օլտուղու անլաշըլըեօր իսէ տէ, Ռուսլար պու պապտէ բէք չօգ զարարլը, վէ Պուլղարլար Ռուսլարտան զիեանը չըգաճաղլարը, խալգըն լիսանընա տիւշմիւշ տիւր, զիրա, մալլինի, վէ հայվանաթընը, վէ ճանրընը, վէ էվլատընը, Պուլղարլարըն եէտալէրինտէ, վէ ճէվր վէ ճէֆալարը ալթընտա կէօրմէքտէն, էօլմէք տահա էհվէն տիր տէեուպ, իսլամ, վէ Ռում, վէ Էրմէնի, վէ Եէհուտի միլլէթլէրի պէլ իթթիֆագ, սիլահպէտանթ օլուպ, հէրչի պատապատ տիյերէք, պիր միլլէթ մուհարէպսինէ գըեամ իտէճէքլէրի, վէ մէզքիր միլլէթլէրին քէսրէթինէ նէզարէն, Պուլղարլարըն բէք ճիւզի գալաճաղլարը ճէհէթլէ, նէթիճէյի հալ նէ սուրէթ քէսպ իտէճէկի անլաշըլըբ։

Ռուսճուգ, վէ Սիլիսթրէ, վէ Հէզարկրատա, վէ Ճիւմատա դազալարընտա, քեաֆֆէյի էհալիյէ, ճէպրէն Պուլղար գալբաղը կիյտիրիլմէքտէ օլտուղու, վէ Ռուսիալըլար թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան ֆինանսգալար տահիսիր, լաքին պու մէքթուպտան սէյլէյէճինտէ տախի պազը մէրթէպէ եայդարա վէ միւպալաղա օրմալըտըր, չիւնքի, Պուլղարլար ախտը ինթիգամ նէյէթի մէգմումէսիյլէ, կէրչի Իսլամլարա, վէ Ռումլար իլէ Եէհուտիլէրէ հագարէթլէր իթմէքտէ իսէլէրտէ, էրմէնիլեր հէմ ազըզ օլուպ, վէ հէմտա ախտը ինթիգամա տայիր պիր սէպպէրի պուլունմատըղընտան, իլիշքի իթմէմէքտէտիրլէր։

Պու մագալէ էտէպսիզլէր, հարէքէթլէրինտէն մէն իտիմէտիքտէ պաշգա, եիւզ վէ մէէմուրիյէթ տաբի վիրիլիպ պիր գաթ տահա թէշվիգ վէ թէշճի իտիմէքտէտիրլէր։

Պուլղար էտէպսիզլէրի, օնար, վէ եիկիրմիշէր, վէ օթուզար նէֆէր, պիրլէշիպ պէօյիւք պէօյիւք վէ թաղրթագըմ, ճանավօրար կիպի քէօյլէրէ եաերլըպ, էհալիյի իսլամիյյէնին հայվանաթլարընը վէ մալլերինի, կէօզ կէօրէ զասպ ու եաղմա իտիեօրլար։ Պազըլար, Ռուսիա գօմանտանլարընա միւրաճաաթ վէ չիքեայէթ իտէրլէր իսէտ, պիր սէմէրէսինի կէօրէմէտիքլէրինտէն, նալան ու կիրեան ավտէթ իտիեօրլար։

Պու խային Պուլղարլար, պու գալիմ Պուլղարլար, հագգլարընտա մուավէնէթ իտէնլէրէ մուհինի մէտէնիյէթ թապիր օլունսա սէղտ տրը։ Կէպէճէ նամ մէվգըտա, պիր Ինկիլիզլիյի, Ռուսիա ասքէրլերի տէօեէ տէօեէ, բասրբմա կիպի եէրլէրէ սէրիպ, սէքիզ եիւզ լիրասընը ալաբգլարը, վէ գօնսօյսու թարաֆընտան, գօմանտանլարընա չիքեայէթ օլունմուշ իսէ տէ, գաթան քէմմի իթիպար օլունմատըղը, երինէ գօնսօյսու լիսանընտան իշիտիլմիշ տիր։

Իքի հաֆթա մուգատտէմ, պիր իսլամ, էսկիտէն բէք չօգ էյիլիք էթտիկի պիր Պուլղար խանէսինէ միւսաֆիր օլուպ, կիճէ խանէ սահիպի օլան խային Պուլղարլար, պիչարէ Իսլամը պաղաեըպ, սաճ ռեազընը աթէյտէ գըզտըրըպ, պաշընա կէտիրիքլէրի, բէք մէվմուգ օլարագ, խապէր ալընմըշ տրը։

Պուլղարլարըն պէօյլէ խիեանէթլէրի լաիուատ վէ լաիուհզա օլմաղլա, պիթիւն միլլէթլէր նէֆրէթլէ, պու խայինլէր շիմտիտէն պէօյլէ էտէպսիզլիք իթտիքլէրի հալտէ, օնրա տահա նէլէ՛ր եաբաճագլար տէեու, պաղըլարը թէրքի վաթանէ գարսը միրմիշլէր տիր, վէ Սիլիսթրէ վէ Թօթրօգան վէ Վարնա էհալիսիտ, էզ ղոյրի Պուլղար, ճիւմլէսի պիլ իթթիֆագ, Էվրօրա տէվլէթլէրինէն խարիճիեէ նաղըրլարընա ուզուն ուզուն չիքեայէթնամէլեր կէօնտէրմիշլէր տիր։

Պուլղարլարըն պէօյլէ էտէպսիզլիքլէրինէ, վէ Ռուսիալըլարըն տա պու էտէպսիզլէրի մէնն իթմէտիքլէրինէ պաղըլըբ իսէ, պու հալլէրին մախտուս օլտուղու անլաշըլըեօր իսէ տէ, Ռուսլար պու պապտէ բէք չօգ զարարլը, վէ Պուլղարլար Ռուսլարտան զիեանը չըգաճաղլարը, խալգըն լիսանընա տիւշմիւշ տիւր, զիրա, մալլինի, վէ հայվանաթընը, վէ ճանրընը, վէ էվլատընը, Պուլղարլարըն եէտալէրինտէ, վէ ճէվր վէ ճէֆալարը ալթընտա կէօրմէքտէն, էօլմէք տահա էհվէն տիր տէեուպ, իսլամ, վէ Ռում, վէ Էրմէնի, վէ Եէհուտի միլլէթլէրի պէլ իթթիֆագ, սիլահպէտանթ օլուպ, հէրչի պատապատ տիյերէք, պիր միլլէթ մուհարէպսինէ գըեամ իտէճէքլէրի, վէ մէզքիր միլլէթլէրին քէսրէթինէ նէզարէն, Պուլղարլարըն բէք ճիւզի գալաճաղլարը ճէհէթլէ, նէթիճէյի հալ նէ սուրէթ քէսպ իտէճէկի անլաշըլըբ։

Ռուսճուգ, վէ Սիլիսթրէ, վէ Հէզարկրատա, վէ Ճիւմատա դազալարընտա, քեաֆֆէյի էհալիյէ, ճէպրէն Պուլղար գալբաղը կիյտիրիլմէքտէ օլտուղու, վէ Ռուսիալըլար թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան ֆինանսգալար տահիսիր, լաքին պու մէքթուպտան սէյլէյէճինտէ տախի պազը մէրթէպէ եայդարա վէ միւպալաղա օրմալըտըր, չիւնքի, Պուլղարլար ախտը ինթիգամ նէյէթի մէգմումէսիյլէ, կէրչի Իսլամլարա, վէ Ռումլար իլէ Եէհուտիլէրէ հագարէթլէր իթմէքտէ իսէլէրտէ, էրմէնիլեր հէմ ազըզ օլուպ, վէ հէմտա ախտը ինթիգամա տայիր պիր սէպպէրի պուլունմատըղընտան, իլիշքի իթմէմէքտէտիրլէր։

(1) Պուլղարլար թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան ֆինանսգալար տահիսիր, լաքին պու մէքթուպտան սէյլէյէճինտէ տախի պազը մէրթէպէ եայդարա վէ միւպալաղա օրմալըտըր, չիւնքի, Պուլղարլար ախտը ինթիգամ նէյէթի մէգմումէսիյլէ, կէրչի Իսլամլարա, վէ Ռումլար իլէ Եէհուտիլէրէ հագարէթլէր իթմէքտէ իսէլէրտէ, էրմէնիլեր հէմ ազըզ օլուպ, վէ հէմտա ախտը ինթիգամա տայիր պիր սէպպէրի պուլունմատըղընտան, իլիշքի իթմէմէքտէտիրլէր։

տան թէշքիլ օլունան հիւքիւմէթլէր։ Պուլղարլարըն էսկի գօմիթէ վէ գատատար թազըմարընը ընդիս վէ մէէմուրթայեէն իթտիքլէրինտէն, պունլարընտա եաբմատըգլարը գալմատըղը էճիլտէն, ումում էհալիյի սայիրէ հաեաթընը, մէմաթընա ֆէտա իթմէք տրէեճէսինէ կէմիշլեր տիր։ Մէսէլա, սէքիզ սենէ էվվել, Մէհէմմէտ աղա պէնի տարպ իտիպ, պիր տէ էօքիւզիմիւ ալմշ իտի տէեու, ասքլսըզ պիր տավա իլէ, պիր Պուլղար կէլիր իսէ, հէրիֆի հապս իտէրլեր, վէ էօքիւզիւ թազմին էյլերլեր։ Պիր Իսլամ կէլիր, տէօրթ կիւն էվվել, ֆիրան գարիեէլի, ֆիրան Պուլղար, պէնիմ պիր չիֆթ մանտամը ճէպրէն ալտը, վէ մանտարտա հալէա էլինտէ տիր տէեու տավա իտէր, վէ Իսլամտան շահիտ տէ կէթիրիր իսէ, սէմմ ու իթիպար օլունմազ, շահիտլեր մութլագա Պուլղար օրմալը տըրլա։, հիչ Պուլղար չէհատէթ իտէ՛ր մի։ Վէ պիր տէ, Ռուսիա ասքէրի, քեաֆֆէյի լէվազիմաթընը Իսլամտան ախզ իտիպ, նագլը միհիմմաթ վէ երզագ իշլեր, նաէ ումումէն Իսլամը վէ հայվանլարընը գուլլանըպ, Պուլղարլարա ասլա տօգունտուգլարը եօգ տուր։ Պու նասը՛լ հալ տիր, վէ նէ՞ կիտիշ տիր, վէ նէ՞ գատար հագսըզլըգ տրը։ Հասըլը պու կիտիշ, հէմ Պուլղարլարըն, վէ հէմ տէ Ռուսլարըն պաշընա պիր պէյլի ազիմ չըգարաճագ տրը։

Բազարճըգտա պուլունան ժէնէրալ Զիմմէրմանընն ասլը Ալման օլտուղու ճիհէթլէ, պու դաթըն մուամէլէյի միւթէտիրէսինտէն, վէ միւրաճաաթ իտէնլէրէ մուավէնէթինտէն տօլաեը, էհալինին մէմնունիյէթլերի մէրվի տիր։ Ֆագաթ, սայիր գօմանտանլարընը վէ հէլէ Ռուսճուգտա վէ Հէզարգրատտա պուլունան Ռուս զապիթլէրինին մուամէլէլերի, թէհամմիւլ օլունուր չէյ տէյիլ տիր։

Պիրտէ, Ռուսճուգ, վէ Սիլիսթրէ, վէ Թօթրագան դազալարընտա, էվրագը հիւքիւմէթի դասպ իթտիրը, վէ թէլէկրաֆ մէէմուրլարընը գօվուպ, մաքինալարը, վէ քեաֆֆէյի լէվազիմաթը ալարլար, հալ պու քի, պէօյլէ պիր մուահէտէ եօգ տուր դանն իտէրիմ։ Ֆագաթ, Ռուսլար, մուահէտէ ահքեամընընը իճրասընը հէր կէս թաճիլ իտիեօրլար։ պիր գաչ տէֆա տրը, Շումնունուն թախլիեէսի իչին, զապիթ կէօնտէրմիշլէր, վէ Վարնանընը տախի թախլիյէսի իչին զապիթ կէօնտէրտիլէր, վէ պիղմի գօմանտանլար տա, տահա պէօյլէ պիր էմր ալմատըգ, ճէվապընը վիրմիշլեր տիեօրլար։ դանն իտէրիմ սահիհ տիր։

Պու բիվանէթլեր իւզէրինէ, Պուլղարլարըն պուրսունլարը գալբագլարընա գատար գալգմազտա իլէն, Ինկիլթէրրանընն թէատրիքեաթը հարպիեէսի, վէ Սան իսպրինին բարօրթը զաղէթալարտա կէօրմէլիճճէ, Պուլղարլար մէյեուս, վէ էհալիյի սայիրէ մէմնունուն օլտու, վէ պու արալըգ Ռուսիալըլարընը քեաֆֆէյի թէքլիֆաթընը թէրք իտիպ, էսկի համմամ վէ էսկի թաս գալաճագ իմիշ տէեու, Տէրիսատատէթտէն պիր իլավէ սուրէթինէր օլունտու ամմա, բէսմի տէյիլ, եօլճուլար կէթիրմիշլեր, պուտա պաշգաճա մուճիպի մէսրուրիյէթ օլուպ, տալի տէօրթ կէօզ իլէ վարար վէ զաղէթա պէքլէմէքտէ իքէն, Վարնատա պուլունան ֆէրիգ Ֆաղը բաշատան, Շումնուտա պուլունան գօմանտան բաշատա պիր թէլէկրաֆ կէլտիկի, վէ մանէյինտէ, Ռուսիալըլար, Ռումիլիի թախլիեէ իտէճէքլերի թէպշիր օլունտու։ իտապէրի, վալի վէքիլի պուլունան տէֆթէրտար էֆէնտիեէ տա.

խի թէպշիր օրունանար իւզէրինէ, պու մէմուրթէրի միւժ ու՝ ի՝ ր բէս իշիթտիկի էճիլտէն, Շումնուտա պիր խայլի չէնլիլեր վէ չատիլեր օլտու, վէ Պուլղարլարըն պիր աղ պուրունլարը գէրրիլըպ, տիւշ՝ ենմէյէ պաշլատըլար, զիրա, բէք ազ՝ էշլար իտի։ պունլար բէք ահմագ վէ թէրպիյէսիզ ատամլար տրը, տահա շիմտիտէն Շումնուտա մէէմուրիյէթլերի թագսիմ իտէմէեօրլար, ատէթա պիրպիրլերիյլե ըէպապէթ վէ ատավէթ տիւշտիւլեր, հէր պիրէրլերի թարաֆ թուրթմագա, վէ ինթիխապ գազանմագ իչին, քէօյլիւլերէ պիլէ բօլիթիգա իթմէկէ պաշլատըլար։

Վիտինտէ պուլունան միւհիմմաթը ալըպ Տէրիսատատէթէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ռուսճուգտան կէչմէքտէ օլան պիր պէյլիք վաբօր իչինտէ պուլունան Վիտին թապուր աղասընը, Ռուսիա գօմանտանը վաբօրտան չըգարըպ, պիր չօգ հագարէթլէ հապս վէ թէվգբֆ իթմիշ իսէ տէ, սէպէպինի անլաեամատըմ։

Ռուսիալըլար, պիր եէվմի մախսուսլարընտա, Պուլղարլար իլէ պէրապէր Իսլամլարը տախի հիւքիւմէթ մէյտանընա ճէլպ, վէ Խրիսթիեանլար կիպի պաշլարընը աշտըրըպ, ֆէսլէրինի վէ ագ սագալը իխթիեարլարընը սարըգլարընը գօյթուգլարընա վիրիպ, իճրայի այինտէ հաղը պուլունտուրմուշլար տրը։ Բազար կիւնլերի, վէ Խրիսթիեանլարա մախսուս եօրթու կիւնլերի Իսլամլարա տախի տիւքքեան աշտըրմաեըպ, ճէպրէն գաբաթ տրըմագտա տըրլար։ Ռուսճուգ էրմէնիլերի եալընըզ քիլիսէլերինէ կիտէր իքէն, կիղլիճճէ ֆէս կէյիպ, սօնրալարը, գօրգուլարընտան Պուլղար գալբաղը կէյմէքտէ տիրլեր։ Պէօյլէ ղուլմ, պէօյլէ ղատտարլըգ, վէ պէօյլէ պարպարլըգ, տիւնեանընը պիր թարաֆընտա կէօրիւլիպ իշիտիլմէմիշ տիր։

Պաղը գօնսօլօսլար, ասայիշ զէմանլարընտա, հագպէյի գուպպէ եաբարագ, ըաբօրթօլար վէ լայիհալար իլէ սէֆարէթլերինի, խարիճիյէ նէզարէթլերինի տօլտուրուրլար իտի, շիմտի պունլարատա նէ՞ օլտու պիլմէմ։ Կէչէկլերտէ Ռուսճուգ իսլանխանէ օթէլինտէ, պիր Ինկիլիզ մուխպիրի իլէ, պիր Ռուսիա զապիթի օթուրուր իքէն, Ռուսիա զապիթի, Ինկիլթէրրատա իլք աթաճաղըմզ կիւլէլեր, քեամիլէն ալթունտան օլաճագ տրը, ալթունունա կիւվենէն Ինկիլիզլեր, աթէշ իչինտէ գըրմըզը կիւլէ թօքաեըպ, Ռուսիանընը գուվվէթ վէ սէրվէթինի անլաեաճագլար տէյու, հագարէթլի հագարէթլի սէօզլեր իլէ մահճուպ իտիպ, օրատան գաշըրմըշլար տրը։ Ինկիլթէրրատա գօնսօլօսխանէսինի ճէպրէն աշըպ, տէրունինէ Ռուսիա մէէմուրլարը օթուրմուշլար տրը։

Ն՝ասըլ քի կէօրիւլմէքտէ տիր, Պասիրէթին պ՝ լէ տէ՝ բի մէքթուպունտա, էվվելա, վագթիլէ, Էվրօպալըլարընը, Պուլղարլար թարաֆընտա զուհուրա կէլմէքտէ օլան էնվայլ թէշէբքիլերէ էհէմմիյէթ վիրիլերէք, զաղէթալարընընը սիւթունլարը տօլտուրուլտուղու հալտէ, շիմտի իսէ, Պուլղարլար թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ օլան վահշիլիքլերէ էհէմմիյէթ վիրիլմէքտիկինտէն տօլաեը սիթէմ իտիտիկի անլաշըլմաղտա տրը, վէ պու տա հէմ սահիհ տիր վ՝ հէմ տէ չաեանը թէէսսիֆ տիւր։ լաքին, պունտանտա զ եատէ չաեանը թէէսսիֆ վէ թէաճճիպ պիր հալ վար տրը։ Էվրօպա ղազէթալարը էճնէպի օլտուգլարը հալտէ, վէ պէսպէյլի, ատալէթտէն զիեատտ, թարաֆտարլըգա ըիայէթ իթմէքլիք ղու-

ուրունտա պուլունտուգլարընտան, շու հալի իրթիքեաց իթմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի Պասիրէթ վէ էմնալլէրի պիզէ գարտաշ վէ վաթանտաշ օլտուգու, վէ հէր կիւն պիրլիքտէ եաշամըզը, վէ միլքին սէատէթ ու սէֆալէթինէ պիզիմէ պէրաբեր միւշթերէք պուլունտուգլարը հալտէ, Իսլամ մաղլում վէ մաղտուրլարընը թէշէքքիւրինի հէր կիւն իշիտիպ վէ վազիֆէլէրինի իֆայէ միւսաբաթ ու տէվամ վէ իգտամ իյլէտիքլէրի թագտիրտէ, թաշրալարտա, Ֆիւրտէրտէն վէ Զէրքէսլէրտէն, զէվալը Էրմէնիլէրին, տաբրլարտան պէրու հէր կիւն վէ հէր սաաթ, վէ հաթթա պու կիւն վէ պու սաաթ տախի չէքմէքտէ օլտուգլարը զուլում ու թէատիեաթէն թէշէքքիլէրի սէտալարընը, հալէա ասլա իշլիթմէք իսթէմէմէքտէ տիրլէր։

Պիր զարիպ հալ տէ շու տուր քի, պու կիւնլէրտէ, Թիւրքճէ զաղէթալարտա, Պուլղարլարտան Իսլամլարա օլունան էնվայի քէօթիւլիւքլէրին պէեանը սըրասընտա, պինապէրին Բումլարա, վէ էրմէնիլէրէ, վէ Եէհուտիլէրէ տախի այնի ֆէնալըգլարընն օլուն. տուղու, ատալէթ վէ վաթանտաշլըգ տույդուսունա մուվաֆըգ օլարագ իշար օլունտուղու թագտիրտէ, Անատօլուտա պուլունուպ տա, Ֆիւրտէրտէն վէ Զէրքէսլէրտէն, քէզալիք Բումլարընն վէ Էրմէնիլէրին վէ Եէհուտիլէրին հէմիշէ կէօրմէքտէ օլտուգլարը ֆէնալըգլարընն, հիչ պիր մէքթուպտա զ'ք. ըի կէչմէմէքտէ տիր. ահապա Բումիլտէն մէքթուպ եազան Իսլամլար պաշգա, վէ Անատօլուտան մէքթուպ եազմագտա պուլունան Իսլամլար վէ եախոտ մուխալիֆլէրի պաշգա տույդուտա մը պուլունմագտա տըրլար, եօգսա, Զէրքէսլէր իլէ Ֆիւրտէրէ Իսլամ նազարբյա պագմագտա օլտուգլարընտան, օնօղթաեր կէօրմէքլիք. ինսաֆ ու վիճտանլարընա՞ մը թօգունմագտա տըր. պու մէսէլէյի Ղէէվիլ վէ պու միշչիլի հալ իթմէքլիք, քէնարլէրէ տիչէր, պագալըմ մէրտիք իտիպ տէ թէէվիլ ու հալէ իճթիսար իտէպիլիր լէ՞ր մի։

Պասիրէթէ մէզքիւր մէքթուպու եազանը մանթըգ վէ մուհաքէմէսինճէ, մատամքի Պուլղարլարընը եարարգլարը ֆէնալըգլարտան տօլաեը, Բուսիալը գօմանտանլարա, թէշէքքիլէր օլունմագտա իքէն, երինէ մէն իտիլմէտիքլէրինտէն նաշի, պու հալլէրին մախսուս օմմաք նէթիճէսի չըգարըլմըշ տըր, վէ պիզ տախի մէզքիւր շիւրհէյ հագգ վերիրիզ, վէ պիլմիւնասէպէտտէ տերիզ էր, չու մանթըգ վէ չու մուհաքէմէ, ահապա Անատօլուտաքի զուլում ու թէատիեաթ կէօրմէքտէ օլան Խրիսթիանլար հագգընտա տախի տիչիւնիլէ, ճայիզ օմմաղմը, չիւնքի, օնլար տախի, թըպգը մաղլում վէ մաղտուր Իսլամլար կիպի, պուլունտուգլարը մահէլէրին հիւքիւմէթլէրինէ, հէր նէ գատար, հէր վագթ թէշէքքի իթմէքտէ իսէլլեր տէ, հիչ պիր սէմերէ կէօրիլմէմիկինտէն տախի թէշէքքի օլունմագտա տըր։

Մէզքիւր մէքթուպտա, Պուլղարիսթանտա եէնի թէշքիլ օլունան հիւքիւմէթլէրէ, Պուլղարլարը էսկի գօմիթէ վէ զատտար թագըմլարընտան ըէյիսլէր վէ մէէմուրլար թայինը գըլընտըրընտան թէշէքքի օլունմուշտուր պու տախի բէք էսէֆ օլունճաղ պէր հալ տիր, վէ էսէֆ իտերիզ քի, չիմտիյէ գատար պունուն էմալի, վ պէլքի տէ տահա դիեատ պէտթիրի, Անատօլուտա չօղ տէֆա կէօրիլմիշ տիր, չէօյլէ քի, զաթէն էհալիյի սօեուպ սօղանա չէվիրտիքտէն պաշգա

տէվլէթէ տախի էնվայի խիեանէթլէր հատէրէք, արազիյի միրիյէլէրի զապթ հատէն, վէ իլթիղամարա կիրիշէրէք տիշէ նուգուտը միրիյէյի զիմմէթլէրի. տէ կէչիրէն, նիչէ պէյլէր, չէյլէր. լէ վիճուհ ու աեան իսմի թաշքեան լատտարլար, ճէզա եէրինէ պիր տէ միւքեաֆաթա տախի նայիլ օլարագ, միւտիրլիք, գայմագամլըգ կիպի վէ պէյլքի տէ տահա պիւյիւք մէմուրիյէթլէրէ կէչիրիլմիշլէր տիր։

Պասիրէթին մէզքիւր մէքթուպունտա, հէր շէյտէն զիեատ պիր խուսուս նազարը տիգգաթը ճէլպ իյլէմէքտէ, վէ հատտէն զիեատ ատալէթ ու հագգանիյյէթէ, վէ ագլ ու իտրաք վէ ինսաֆ ու վիճտանէ գարշը պուլունմասը, հէր քէսին մուհաքէմէսինէ չարբմագտա տըր, չէօյլէ քի, պիր Պուլղար չըգըպ տա, պիր Իսլամ իչին, պու ատամ սէքիզ սէնէ էվվէլ պէնիմ պիր էօքէզիմիզ ալմըշ իտի տէյի թէշէքքի իյլէտիկինտէ, անինտէ, վէ պէսպէնի թէֆթիշ վէ թահգըգ իտիլմէքմէն, վէ հագգը եա հաղգ. սըզ օլտուղու թէպէյեուն իյլէմէքսիզին, զէվալը Իսլամ թազմին իթտիրիլտիկի թագտիրտէ, Իսլամտան պիրի չըգըպ տա, տէօրթ կիւն էվվէլ պիր չիֆթ մանտասընը ալմըշ օլան պիր Պուլղարտան թէշէքքի վէ տավա իյլէտիկինտէ իսէ, շահիտ իսթէնիլմէքտէ, վէ հէմատ Իսլամէն չէհատէթի թուրմահաճաղընտան, Պուլղար շահիտ իսթէնիլմէքտէ իմիշ։

Մէզքիւր մէքթուպու եազան զաթ, պու հագգըզը պիլտիրտիքտէն սոնրա, քէնտնի տախի թէճճիւպ իտերէք, հիչ Պուլղար կէլ՛պ տէ Իսլամ իչին չէհատէթ իտե՞ր մի, տէմիշ տիր։

Պու պապտէ պիզ սահիպ մէքթուպունն էֆքեարընտա տէյնիզ, եանի տիմէք իսթէրիզ քի, Պուլղարլարընն չիմտիքի հալլէրի իչին պու մուհաքէմէսի հագգը օլապիլիր իսէ տէ, ումմուսուրէթտէ, պիր գաիտէյի սալիմէ կիպի գապուլ օլունամաղ, չիունքի հէր առամ պիր տէյիլ տիր, շէհատէթ Ալլահ իչին տիր, վէ վիճտանա պաղը պէր չէյ տիր, պիր ատամ նէ միլլէթ վէ նէ մէզհէպտէն օլուր իսէ օլսուն, էկէր Ալլահը թանըր վէ վիճտան թաշըր իսէ, անճագ տօղրուլուգ իչին չէհատէթ իտեր, եօղսա, հէր միլլէթտէ վէ հէր մէզհէպտէ եաան շահիտլէրի պուլունուր, վէ հաթթա պունուն իչին տիր քի, Շերիաթը Իսլամիյէ տախի պիր շահիտին թէզքիյէ ըէսմինի իճրա իթտիրմէքտէն չէհատէթինի գապուլ իթմէզ։ Ֆագաթ չունա զիեատէսիյլէ էսէֆ իտերիզ քի, զէվալը Իսլամլար պու եիւզտէն, տահա անճագ պիր իքի այտան պէրու միլթէզարրուր օլտուգլարը հալտէ, Խրիսթիանլարընն իսէ, պէշ եիւզ սէնէտէն պէրու պու ատալէթ նիյմէթինտէն մահրում գալընմըշ օլտուգլարընտան սարֆը նազար, չօղ տէֆալար կիզլի վէ աշիքեար, վէ ըէսմի վէ զայրի ըէսմի սուրէթտէ, նիչէ սըզլաեըշլար զուհուրա կէլտիքտէն պաշգա, հաթթա, պունտան իքի սէնէ էվվէլ, պէղզաթ բաթրիկիմիզ հաղրէթլէրի, Պապը Ալիեէ պիր գըթա նիեազնամէ թազտիմլէյլէ, Խրիսթիանլարընն չէհատէթինին գապուլինէ հիմմէթ պույուրմասընը տախի իսթիտա վէ ըէճա յէմիշ օլտուղու հալտէ տախի, հալէա ու կիւն վէ պու սաաթտա գատար, պիր Ֆիրտ, եա պիր Զ'ըբէս, վէ նասոտ սայէր պիր Իսլամ ալէյհինէ գարագ, պիր Խրիսթիան թարաֆընտան թէշէքքի վէ տավա վուգուրուն, Թրպգը սահիպ մէքթուպուն ատալկի կիպի, Խրիսթիան շահիտ գուլ օլունմասընը, էլլա Իսլամ շահիտ

թայէպ օլունմագտա տըր, նասրլ քի, տահա կէչէն կիւնլէր, պունուն պիր էմալի Ատաբազարընտա վուգուա կէլ տիկինտէ, զէվալը Խրիսթիան, Զէրքէսլէրին դասգ իթտիքլէրի հայվանարընը տավա իտիպ, վէ Իսլամ շահիտ իսթէնիլտիկինտէ իսէ, ճաղինի պէեան իլէ, «Լիֆէնտիլէր, կէրչի Իսլամտան շահիտ մէօգ տուր, լաքին, սիզ պէնիմ խանէմի պիլմէզսինիզ, պու հայվանլար պէնիմ տիրլէր, պըրագընըզ քէնտի հալլէրինէ կիթսինլէր, էկէր պաշգա պիր եէրէ կիտէրլէր իսէ, պէն տավամտան վազ կէչէրիմ, եօգ էկէր, տօղրու չէքիլիպ պէնտէնիզին խանէսինէ կիտէրլէր իսէ, պէնտէնիզէ թէսլիմ իտինիզ, պունտան տա զիեատ չաեանը էմնիյէթ վէ գապուլիյյէթ չէհատէթ ալմ՞ըր մու» տէմիշ իսէ տէ, ապա սէմմու իթիպար օլունմաեարագ, պիչարէնին հայվանլարը, Զէրքէս խըրըզլարընա զապթ իթտիրիլմիշ տիր։

Իմտի, Անատօլուտա պուլունան նիչէ Խրիսթիանլար տախի, Բումէլիտէ պուլունան Իսլամլար կիպի, այնի սուրէթտէ վէ այնի տերէճէտէ զուլում ու թէատիեաթ վէ հագարէթ, վէ ճէվր ու ճէֆա վէ էզա կէօրմէքտէ օլտուգլարընտան, կէրէք մէզքիւր մէքթուպլարը եազան զաթլար, վէ կէրէք տէրճ իտէն Թիւրքճէ զաղէթալար, Իսլամ տինտաշ վէ վաթանտաշլարընը աճըտըգլարը վագըթտա, այնի տույզու վէ այնի ինսաֆ իւզրէ, Խրիսթիան գարտաշ վէ վաթանտաշլարընը տախի աճրեարագ, ատալէթ իգթիզաոշնճա, վէ վաթանըն ումումի ֆայդասը նիյէթ ու արզուսիյլէ, հիւքիւմէթի Աէնիյյէնին նազարը տիգգաթ վէ մէրհամէթինի տավէթէ հիմմէթ իթմէլի տիրլէր. զիրա պու տուր վաթանտաշլըգընն պօրճու, վէ պու տուր վաթանըն մէնաֆիի։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնդրա, 17 մայիս		
Ինկիլիզ գօնսոլիսի	96	3/8
Էհտար Ումումի աշխատանք	8	15/16
» » գարանտը	9	3/16
1865 Իսթիգրազը	9	1/2
1869 »	8	3/4
1871 »	36	
1873 »	8	11/16
1872 (Պոնտի Թրէկտոր (Սէրի Ա.Թ.)	14	3/4
Օսմանը պանգասը	4	1/2
Բուսիա Իսթիգրազը 1873	78	3/4
Մաքսը Իսթիգրազը պիրէչմիշ	33	7/8
» Իմթիեազը	58	1/8

—o—

Բարիս, 17 մայիս		
Ֆրանսէզ Ֆոնտսու 5 0/0 դ.ք.	110	15
» » 3 0/0	74	55
Էհտար Ումումի աշխատանք	8	95
» » գարանտը	9	15
65 Իսթիգրազը	47	50
69 »	43	75
73 »	43	
Բումէլի շըմէնտըֆէր սէհիմլերի	35	
Օսմանը պանգասը	361	25
Իթալեա Ֆոնտսու	73	45
Պուլվարտա Էհտար Ումումի		

—o—

Վիէննա, 17 մայիս		
Ահիո	105	35
Լօնդրա իսպէրինէ գամպիալ	121	30
Բումէլի շըմէնտըֆէր	16	20

—o—

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

Լոնդրա 5 մայիս ագչէ գր.	09	16
Էհտ. Ումումի » սապկ. աչ.	09	31
Էն հիւքսէք	10	
Էն աշաղը	09	31
Սաաթ 5	09	37
Իթիգ. 63 (Թուրքան) 6 0/0 Ֆր	42	
» 65 (Մաբոն) 6 0/0 Ֆր.	43	
» 69 (Բինար) 6 0/0	40	
» 73 (Պոնտիզիրէկտր) 6 0/0	15	1/2
» 73 (Բինար) 6 0/0	39	
Բումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	34	
Բէրար Ֆր.	1	1/2
Հէվալէսիզ Ֆր.	1	
Ագչէ Ֆոսիզի 0/0	12	

—o—

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Օսմանը Լիրասը 100 ղրշն	Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ Լիրասը	108	38
Ֆրանսէզ ալթունու	87	
Ռօլ	88	37
Դերբմից ալթունու	51	
Պէեաղ մէճիտիյէ Ֆարգը	5	20
Մէթալիք Ֆարգը	20	20
Պէշիք Ֆարգը	21	20
Պազար Ֆարգը	73	
Դարպոն գայմէսի գարիք	9	34

—o—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էն եիւքսէք	279	20
Էն աշաղը	277	
Սաաթ 5	279	
Եիւզլիգ գայմէ պագրը հիսապը իլէ	60	

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք հայրը՝ Բ. Դրան հաւանութեամբ երեք վարդապետ ղրկեց Հայաստանի կողմերն, որպէս զի Հայ ժողովրդոց վիճակն աչքէ անցուցանելով՝ յորդորեն որ քիչ մը ժամանակ եւս համբերեն, և ուրիշ երկիրներ չգաղթեն։

Այն պաշտօնը կատարող վարդապետներն են՝ Արժ. Գարեգին վարդապետ Յրուանձտեանց, Արժ. Վահան վարդապետ և Արժ. Արիստակէս վարդապետ, որք երկուշաբթի օրը մեկնեցան մայրաքաղաքէս։ (Մասիս)

ԲԱՂԴԱՆՈՒԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ցնօրինութիւնս կը փութայ ներկայիս յայտարարել Մեծ. բաժանորդացթէ, Զ. Ընդհ. ժողովոյ Բ. որոշման և վերջին աղդարարութեան համեմատ ընկերութեանս Օսմ. Բում. երկ. արժեթոմսերէն իւրաքանչիւր բաժնի բաժին ինկած 5-ական արժեթոմսերը վաղը՝ մայիս 7, կիւրակէ օր, պիտի յանձնուին այն բաժանորդաց որոնք հաշիւնին արդէն մաքրած ըլլալով պիտի բարեհաճին ժամ 2 1/2-էն մինչեւ 5 ներկայանալ Մ. Ցատուրեանի սենեակը ի Պոնճուգճի խան։

Անձամբ չը ներկայացող բաժանորդները պարտին բաժնետոմսերնին ստորագրեալ յանձնել իրենց փոխանորդացը։

Վաղը անձամբ կամ փոխանորդաբար չը ներկայացողներու բաժինները, յառաջիկայ շաբթուան մէջ մասնաւոր աղդարարութեամբ որոշեալ օր պիտի կարդադրուին։

1878 մայիս 6

ԻԼԱՆ

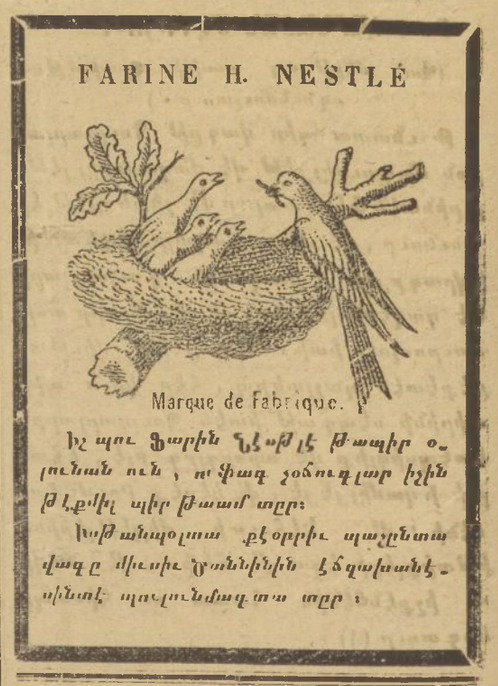

Իշ պու Ֆարին Նէսթլէ թապիր օլունան ուն, ուֆագ չօճուգլար իչին թէքմիլ պիր թաամ տըր։

Խթանպօլտա քէօրբիւ պաչընտա վագը միւսիւ Ծանենին էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։

ՅՈՀԻՆ ՂԱԶԷԹԱ
ԽԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնչէմպիհ-բազարընտա Ն. 41 Իսկի խանընտա